

Szakmai vizsga feltételei és tartalma
KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNY
szakmai vizsgára vonatkozó kivonata
GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGI FELÜGYELŐ SZAKMA

1. A szakma alapadatai

- 1.1 Az ágazat megnevezése: Szociális ágazat
- 1.2 A szakma megnevezése: Gyermek- és ifjúsági felügyelő
- 1.3 A szakma azonosító száma: 4 0922 22 01
- 1.4 A szakma szakmairányai: -
- 1.5 A szakma Európai Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 4
- 1.6 A szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 4
- 1.7 Ágazati alapoktatás megnevezése: Szociális ágazati alapoktatás
- 1.8 Kapcsolódó részsakmák megnevezése: Háztartásvezető
- 1.9 Egybefüggő szakmai gyakorlat időtartama: Szakképző iskolai oktatásban: 70 óra, Technikumi oktatásban: -, Érettségire épülő oktatásban: 240 óra

8. A szakmai vizsga leírása, mérésének, értékelésének szempontjai

- 8.1 Szakma megnevezése: Gyermek- és ifjúsági felügyelő
- 8.2 Szakmai vizsgára bocsátás feltétele:
  - 8.2.1 valamennyi előírt képzési évfolyam és az egybefüggő szakmai gyakorlat eredményes teljesítése.
  - 8.2.2 szakmához kötődő további sajátos követelmények: -----

8.3 Központi interaktív vizsga

- 8.3.1 A vizsgatevékenység megnevezése: a Gyermek- és ifjúsági felügyelő szakma tanulási eredményeit felmérő központi interaktív vizsga
- 8.3.2 A vizsgatevékenység leírása

Az online vagy írásbeli vizsga egy feleletválasztós és feleletalkotós tesztsor (tesztlap), amely tartalmazzon 35 kérdést az alábbi feladattípusokból (feladattípusonként 5-5 feladat):

- Feleletválasztós tesztsort, amely az alábbi feladattípusokat tartalmazza:

- Egyszerű feleletválasztás (A tesztkérdésekben egy egyszerűen megfogalmazott kérdéshez négy válasz tartozik, melyek közül ki kell választani a megfelelőnek tartott választ, illetve annak betűjelét) 5 darab kérdés,
  - Az egyszerű feleletválasztásos kérdéssor a gyermekjóléti és gyermekvédelmi alap- és szakellátásra vonatkozó jogszabályi és szakmai tanulási eredményeket méri.
- Asszociáció (Fogalmak és állítások között ki kell megtalálni a logikai kapcsolatot. Az állítások az egyik („A”), a másik („B”), illetve mindkét fogalomra („C”) vagy egyik fogalomra sem igazak („D”) 5 darab feladat,
  - Az asszociációs feladatsor a gyermek, a csoport, a csoportdinamikai és konfliktuskezelési tanulási eredményeket méri.
- Relációanalízis (A tesztkérdés helyes megválaszolásához gondosan el kell olvasni az összetett mondatot, amelynek az első része egy állítást tartalmaz, mely lehet igaz állítás, de lehet hamis is. A mondat második része pedig egy indoklást tartalmaz, mely ugyancsak lehet igaz és hamis. Mindezek figyelembevételével az összefüggés-elemző, illetve reláció-analízis típusú tesztkérdésekben öt kombináció adódik, melyekett meg kell találni és betűjelüket megadni) 5 darab feladat,
  - A relációanalízis feladatsor a szakmai protokollok, utasítások tanulási eredményeit méri.
- Hibakereső egyszerű feleletválasztás (Négy meghatározás tartozik egy kérdéshez, melyek közül az egyik helytelen állítást tartalmaz, ennek betűjelét kell bekarikázni.) 5 darab kérdés.
  - A hibakereső kérdéssor a gondozás-nevelés feladatok elvégzésének tanulási eredményeit méri.
- Mondatkiegészítés (A mondatkiegészítés feladatban öt olyan mondat olvasható, melyeknek egy-egy szava helyett pontok állnak, és az ezek helyére beillesztendő szó teszi igazzá a mondatokat.) 5 darab kiegészítendő mondat.
  - A mondatkiegészítéses feladatsor felméri a szociális rendszer működése kapcsán megszerzett ismereteket.
- Igaz-hamis (egy-egy állítás, amelynél eldöntendő, hogy Igaz (I) vagy Hamis (H)) 5 darab feladat.
  - Az igaz-hamis eldöntendő feladatsor az egészségügyi vonatkozású tanulási eredményeket méri.
- Fogalomdefiníció:
  - Fogalom meghatározása 1. (5 darab fogalmat definiáljon önállóan)
    - A vizsgázó a szakterület teljes fogalomtárából kiválasztott 5 db fogalmat definiál.
  - Fogalom meghatározás 2. (5 darab definíció alapján jelöli meg a fogalmat)
    - A vizsgázó a szakma teljes fogalomtárából kiválasztott 5 db fogalomdefiníció alapján nevezi meg a fogalmat.

8.3.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 90 perc

8.3.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes szakmai vizsgán belül: 60 %

8.3.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai: Szakmailag és tartalmilag helyes válaszok értékelhetők. Az értékelés százalékos formában történik.

Értékelési szempontok:

- Feleletválasztós teszt, amely az alábbi feladattípusokat tartalmazza:
  - Egyszerű feleletválasztás: jó válaszonként 1 pont, összesen 5 pont értékben.

- Asszociáció: jó válaszonként 1 pont, összesen 5 pont értékben.
- Relációanalízis: jó válasz esetén kérdésenként 1 pont, összesen 5 pont értékben.
- Hibakereső egyszerű feleletválasztás: jó válasz esetén kérdésenként 1 pont, összesen 5 pont értékben.
- Mondatkiegészítés: jó válasz esetén kérdésenként 1 pont, összesen 5 pont értékben.
- Igaz-hamis: jó válaszonként 1 pont, összesen 5 pont értékben.
- Fogalomdefiníció:
  - Fogalom meghatározása I.: jó válasz esetén kérdésenként 2 pont, összesen 10 pont értékben.
  - Fogalom meghatározás II.: jó válasz esetén kérdésenként 2 pont, összesen: 10 pont

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó a megszerezhető összes pontszám legalább 40 %-át elérte.

8.4 Projektfeladat

8.4.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Bemutató

8.4.2 A vizsgatevékenység leírása

A vizsga 1. részének leírása:

1. vizsgarész: Portfólió: A gyakorlati helyszínen, a gyakorlati tevékenység bemutatása intézménybemutatóval és esetleírás alapján, a gyermekfelügyelet feladatainak bemutatása és a gyermekfelügyelő dilemmáinak értelmezése egy előzetesen leadott 10-15 diából álló prezentáció alapján, melyet a vizsgázó a vizsga előtt 30 nappal köteles leadni a vizsgáztató intézménynél. A vizsgabizottság a vizsgázó számára a maximum 5 kérdést küld, a vizsga előtt 2 nappal, melyet a vizsgázó a vizsgán köteles megválaszolni.

Szemponatok a prezentáció elkészítéséhez:

- Gyakorlati intézmény bemutatása
- Intézmény tevékenységének bemutatása
- Gyakorlati tevékenység bemutatása

Javasolt formátum:

- Power Point formátum
- Times New Roman betűtípus,
- minimum 16-os betűméret,
- Terjedelem: 10-15 dia, amelynek nem része a kezdődia

Szemponatok az esetleírás elkészítéséhez:

- A kiválasztott gyermek szociokulturális háttere
- Anamnézis
- A gyermek kapcsolatrendszere
- Nevelési környezet
- Szociális-érzelmi fejlettség
- Kommunikáció

- Szabadidő
- Összegzés
- Javaslatok a gyermek fejlődésének támogatására
- Önreflexió

Javasolt formátum:

- Microsoft Word formátum
- Times New Roman betűtípus,
- 12-es betűméret, 1,5-es sortávolság, sorkizárt forma
- Margók: 2,5 cm
- Terjedelem: 7-10 oldal, amelynek nem része az előlap

2. vizsgarész leírása: Demonstráció

A szakmai oktatás során megszerzett elméleti tudás bemutatása gyakorlati példán keresztül, tantermi körülmények között. A vizsgázó a vizsgaközpont által összeállított tevékenységlistából választva bemutatja az adott tevékenységet. A tevékenységlistának legalább 5 eleműnek kell lennie. A listában szereplő egy adott tevékenység a szakirányú oktatás szakmai követelményeinek legalább 2, legfeljebb 4 képességét, tudáselemét, felelősségi körét mérheti, attitűdjét vizsgálhatja.

Javasolt tevékenységlista, melynek elvégzését be kell mutatnia a vizsgázónak:

- A gyermek- és ifjúsági felügyelő gondozási feladatainak bemutatása egy esti műszakban.
- A gyermek- és ifjúsági felügyelő gondozási feladatainak bemutatása egy nappali műszakban.
- A gyermekek ellátásához kapcsolódó dokumentációk vezetésének bemutatása.
- A gyermekek oktatásához kapcsolódó feladatok bemutatása
  - 3-6 éves korig
  - 7-10 éves korig
  - 11-14 éves korig
  - 15-18 éves korig
- A gyermekek szabadidejének szervezésével összefüggő feladatok bemutatása
  - 3-6 éves korig
  - 7-10 éves korig
  - 11-14 éves korig
  - 15-18 éves korig
- Kapcsolattartás során ellátandó feladatok bemutatása.
- Szökési esetek során ellátandó feladatok bemutatása.
- A gyermekek gondozásával összefüggő együttműködések színtereinek bemutatása, a hozzájuk kapcsolódó feladatokkal együtt.

8.4.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 45 perc (1. vizsgarész 15 perc, 2. vizsgarész 30 perc)

8.4.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes szakmai vizsgán belül: 40 %

8.4.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai: Az értékelés százalékos formában történik.

Értékelési szempontok a vizsga 1. részéhez:

- Szakmai tartalom minősége: szakszerűség, tényszerűség, tárgyyszerűség, érdeklődést keltő jelleg. Mértéktartóan saját tapasztalat/élmény/vélemény is helyet kap(hat) a szakmai tartalom kifejtésében. A bemutató hozzászólásokra alkalmassága, a vizsgázó kérdésekre adott tartalmi válaszai, reagálásainak minősége. (50 %)
- Előadási stílus: felkészültségével, alkalomhoz illő megjelenésével, magatartásával, előadásmódjával, érdeklődésével, kérdésekre adott válaszaival a vizsgázó kifejezi a bemutatott prezentáció tartalmával való azonosulását. (25 %)
- Prezentáció, szemléltetés: a diasor rendezettsége, funkcionalitása, a színek és betűméret megfelelősége, a ppt/szemléltetést támogató jellege, a vizsgázó verbális kommunikációja. (25 %)

Értékelési szempontok a vizsga 2. részéhez:

A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

Az értékelés százalékos formában történik.

A vizsgafeladathoz rendelt értékelő lap értékelési szempontjai:

Szempont	Eredmény %	Kritériumok	
		Kitűnő	Nem elfogadható
Tudatosan alakít olyan helyzeteket, választ olyan módszereket, amelyek lehetővé teszik a gyermekek számára a megfelelő viselkedés, kommunikáció, együttműködés elsajátítását.	30 %	Eredményesen kezeli a gyermekek életében kialakult konfliktusokat. Támogatja a gyermekek egyéni és másokkal való kommunikációját. Mintát nyújt.	A gyermekek életében kialakult konfliktusok kezelésére nem megfelelő stratégiát választ. Nevelési stílusa autokrata.
Felismeri a gyermek fejlődési nehézségeit, adekvát nevelésgondozási háttérrel nyújt.	40 %	A gyermek fejlődését önmagához viszonyítja, kiválasztja a megfelelő eszközöket. Kommunikációja empatikus. A gyermekekről való gondoskodás során alkalmazza az egyéni bánásmód elvét, a gyermek pozitív önállósági törekvéseit, önértékelését erősíti.	Nem jól ítéli meg a gyermek fejlődési szükségletét. Kommunikációja bíráló, nem bátorítja tevékenységre a gyermeket. A gyermek önállóságra való törekvését gátolja, minősíti.

A gyermek társas és érzelmi kompetenciáinak fejlődéséhez mintát és segítséget nyújt.	10 %	A gyermekek kapcsolati formációit ismerve tervezi meg az együttműködés helyzetét.	Nem veszi figyelembe a spontán érés egyéni különbségeit.
A gyermekek viselkedésének, motivációinak figyelembevételével tervezi és szervezi a beavatkozási stratégiákat, gondozási sorrendet.	20 %	Az egyes gyermek aznapi pszichikai és fizikai állapotát felismerve kezdeményez tevékenységet.	A gyermek jelzéseit nem érti, a tevékenységek nem illeszkednek a gyermek pszichikai állapotához.

▪ A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó a megszerezhető összes pontszám legalább 40 %-át elérte. 8.5 A szakmai vizsga vizsgatevékenységeinek lebonyolításához szükséges személyi feltételek: 2 szakértő, akik felsőfokú szociális végzettséggel és a szakterületen eltöltött minimum 5 év szakmai gyakorlattal rendelkeznek.

8.6 A szakmai vizsga vizsgatevékenységeinek lebonyolításához szükséges tárgyi feltételek: Laptop, hosszabbító, projektor, vetítővászon, asztalok, székek

8.7 A vizsgatevékenységek alóli felmentések speciális esetei, módja, és feltételei: ---

8.8 A szakmai vizsga eredményébe az ágazati alapvizsgát az alábbi aránnyal kell beszámítani: 25 % (Szakmai vizsga: 75 %)

8.9 A vizsgán használható segédeszközökre és egyéb dokumentumokra vonatkozó részletes szabályok: ----

9. A vizsgatevékenységek megszervezésére, azok vizsgaidőpontjaira, a vizsgaidőszakokra vonatkozó sajátos feltételek: --

10. Részzakma

10.1 Részzakma alapadatai

10.1.1 A részzakma megnevezése: Háztartásvezető

10.1.2 A részzakma órakerete: 450 óra

10.1.3 A részzakma besorolása az Európai Képesítési Keretrendszer szerint: 4

10.1.4 A részzakma besorolása a Magyar Képesítési Keretrendszer szerint: 4

10.1.5 A részzakma besorolása a Digitális Kompetencia Keretrendszer szerint: 3

10.7. A részszakma követelményeinek teljesítését mérő szakmai vizsga

10.7.1 Szakmai vizsgára bocsátás feltétele:

- a részszakma megszerzésére irányuló képzés teljesítése.

10.7.2 Projektfeladat

10.7.2.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Bemutató

10.7.2.2 A vizsgatervékenység, vagy részeinek leírása

A vizsga 1. részének leírása: Portfólió

1. A gyakorlati helyszín, gyakorlati tevékenység bemutatása intézmény-bemutatóval, esetleírás alapján a gyermekfelügyelet feladatainak bemutatása és a gyermekfelügyelő dilemmáinak értelmezése egy előzetesen leadott 10-15 diából álló prezentáció alapján, melyet a vizsgázó a vizsga előtt 30 nappal köteles leadni a vizsgáztató intézménynél. A vizsgabizottság a vizsgázó számára a maximum 5 kérdést küld, a vizsga előtt 2 nappal, melyet a vizsgázó a vizsgán köteles megválaszolni.

Szemponatok az prezentáció elkészítéséhez: ●

Gyakorlati intézmény bemutatása

- Intézmény tevékenységének bemutatása
- Gyakorlati tevékenység bemutatása

Javasolt formátum:

- Power Point formátum ● Times New Roman betűtípus,
- minimum 16-os betűméret,
- Terjedelem: 10-15 dia, amelynek nem része a kezdődia

Szemponatok az esetleírás elkészítéséhez:

- Kiválasztott gyermek szociokulturális háttere
- Anamnézis
- A gyermek kapcsolat-rendszere
- Nevelési környezet
- Szociális-érzelmi fejlettség
- Kommunikáció
- Szabadidő
- Összegzés
- Javaslatok a gyermek fejlődésének támogatására
- Önreflexió

Javasolt formátum:

- Microsoft Word formátum
- Times New Roman betűtípus,
- 12-es betűméret, 1,5-es sortávolság, sorkizárt forma

- Margók: 2,5 cm
- Terjedelem: 7-10 oldal, amelynek nem része az előlap

A vizsga 2. részének leírása: Demonstráció

A szakmai oktatás során megszerzett elméleti tudás bemutatása gyakorlati példán keresztül, tantermi körülmények között. A vizsgázó a vizsgaközpont által összeállított tevékenységlistából választva bemutatja az adott tevékenységet. A tevékenységlistának legalább 5 eleműnek kell lennie. A listában szereplő egy adott tevékenység a szakirányú oktatás szakmai követelményeinek legalább 2, legfeljebb 4 képességét, tudáselemét, felelősségi körét mérheti, attitűdjét vizsgálhatja.

Javasolt tevékenységlista, melynek elvégzését be kell mutatnia a vizsgázónak:

- A háztartásvezető gondozási feladatainak bemutatása
- Gyermekoktatásához kapcsolódó feladatok bemutatása
  - 3-6 éves korig
  - 7-10 éves korig
  - 11-14 éves korig
  - 15-18 éves korig
- Gyermekoktatásának szervezésével összefüggő feladatok bemutatása
  - 3-6 éves korig
  - 7-10 éves korig
  - 11-14 éves korig
  - 15-18 éves korig
- A gyermekoktatásával összefüggő együttműködések színtereinek bemutatása, a hozzájuk kapcsolódó feladatokkal együtt

10.7.2.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 45 perc (1. vizsgarész 15 perc, 2. vizsgarész 30 perc)

10.7.3 A vizsgatevékenység aránya a teljes szakmai vizsgán belül: 100 %

10.7.4 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai: Az értékelés százalékos formában történik.

• Értékelési szempontok a vizsga 1. részéhez:

Szakmai tartalom minősége: szakszerűség, tényszerűség, tárgyyszerűség, érdeklődést keltő jelleg. Mértéktartóan saját tapasztalat/élmény/vélemény is helyet kap(hat) a szakmai tartalom kifejtésében. A prezentáció alkalmas hozzászólásokra. A vizsgázó kérdésekre adott válaszainak tartalma, a reagálás minősége. (50 %)

Előadói stílus: felkészültségével, alkalomhoz illő megjelenésével, magatartásával, előadásmódjával, érdeklődésével, kérdésekre adott válaszaival a vizsgázó kifejezi a bemutatott prezentáció tartalmával való azonosulását. (25 %)

Prezentáció/szemléltetés: a diasor rendezettsége, funkcionalitása, a színek és betűméret megfelelése, a verbális kommunikáció ppt-t, szemléltetést támogató jellege. (25 %)

Értékelési szempontok a vizsga 2. részéhez:

A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai: az értékelés százalékos formában történik.
A vizsgafeladathoz rendelt értékelő lap értékelési szempontjai:

Szempont	Eredmény %	Kritériumok	
		Kitűnő	Nem elfogadható
Tudatosan alakít olyan helyzeteket, választ olyan módszereket, amelyek lehetővé teszik a gyermekek számára a megfelelő	30 %	Eredményesen kezeli a gyermekek életében kialakult konfliktusokat. Támogatja a gyermekek egyéni és másokkal való kommunikációját. Mintát nyújt.	A gyermekek életében kialakult konfliktusok kezelésére nem megfelelő stratégiát választ. Nevelési stílusa autokrata.
viselkedés, kommunikáció, együttműködés elsajátítását.			
Felismeri a gyermek fejlődési nehézségeit, adekvát nevelésgondozási háttérrel nyújt.	40 %	A gyermek fejlődését önmagához viszonyítja, kiválasztja a megfelelő eszközöket. Kommunikációja empátikus. A gyermekekről való gondoskodás során alkalmazza az egyéni bánásmód elvét, a gyermek pozitív önállósági törekvéseit, önértékelését erősíti.	Nem jól ítéli meg a gyermek fejlődési szükségletét. Kommunikációja bíráló, nem bátorítja tevékenységre a gyermeket. A gyermek önállóságra való törekvését gátolja, minősíti.
A gyermek társas és érzelmi kompetenciáinak fejlődéséhez mintát és segítséget nyújt.	10 %	A gyermekek kapcsolati formációit ismerve tervezi meg az együttműködés helyzetét.	Nem veszi figyelembe a spontán éres egyéni különbségeit.
A gyermekek viselkedésének, motivációinak figyelembevételével tervezi és szervezi a beavatkozási stratégiákat, gondozási sorrendet.	20 %	A gyermek aznapi pszichikai és fizikai állapotát felismerve kezdeményez tevékenységet.	A gyermek jelzéseit nem érti, a tevékenységek nem illeszkednek a gyermek pszichikai állapotához.

▪ A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó a megszerezhető összes pontszám legalább 40 %-át elérte. 10.8 A szakmai vizsga vizsgatevékenységeinek lebonyolításához szükséges személyi feltételek: 2 szakértő, akik felsőfokú szociális végzettséggel és a szakterületen eltöltött minimum 5 év szakmai gyakorlattal rendelkeznek.

10.9 A szakmai vizsga vizsgatevékenységeinek lebonyolításához szükséges tárgyi feltételek: Laptop, hosszabbító, projektor, vetítővászon, asztalok, székek

10.10 A vizsgatevékenységek alóli felmentések speciális esetei, módja, és feltételei: ---

10.11 A vizsgán használható segédeszközökre és egyéb dokumentumokra vonatkozó részletes szabályok: ---